

Mit jelent a CAF?

A CAF szó a spanyol Comunidades Autofinanciadas (Önfenntartó Pénzügyi Közösség) rövidítése. Olyan pénzügyi csoportot takar, ami felett nem állnak külső tulajdonosok, csak és kizárólag a csoport tagjai tulajdonolják a csoportot. Minden döntésben a csoporttagoké a döntő szó. A csoport szabályait, döntéseit, működését a csoporttagok hozzák meg illetve ők alkotják meg azokat a saját igényeikhez igazítva.

Mire jó egy CAF?

A CAF alapját egy rendkívül kézenfekvő megállapítás adja: ha nem egyedül akarjuk megoldani a pénzügyi problémáinkat, hanem közösen, akkor az kisebb terhet jelent mindenkinek.

A csoport lehetővé teszi:

- a csoporttagok számára, hogy a kiadásaik-bevételeik „kisimuljanak“;
- hogy az egyszeri a jövedelemszinthez képest nagyobb léptékű kiadások ne okozzanak gondot, tartós eladósodást (a kiadáshoz így nem kell magas kamatú hitelt felvenni, ugyanakkor lehetővé válik olyan kiadások (beruházások) megvalósítása is, melyekre vagy nem lehet, vagy nem érdemes banki kölcsönt felvenni)
- a pénzügyi krízishelyzetek áthidalását;
- azt, hogy pénzügyi tartalékot nyújtson a tagok számára, egy olyan alapot, amihez mindig lehet nyúlni, ha valami történik;
- találkozókat, közösségi alkalmakat.

Kiknek jó egy CAF csoport?

- akik pénzügyi krízishelyzetekkel küzdenek, gazdálkodásukat az időszakos pénzügyi problémák jellemzik;
- akiknél előfordul, hogy csak egy kicsi pénz kéne, hogy kifizessenek valamit, de nincsen rá keretük;
- akiknek nincsen könnyen és bármikor elérhető pénzügyi forrásuk;
- akik vagy egyáltalán nem bankképesek, vagy a hitelfeltételek nem felelek meg az adott probléma megoldására (pl.: túl magas kamat);
- akiknek konkrét pénzbeli segítségnyújtásra van szükségük.

Mi kell egy CAF csoport alakításához?

- 10-12 fő, akik ismerik egymást és megbíznak egymásban, hajlandók egy csoport megalakításra, és elkötelezettek abban, hogy részt vesznek a csoporttalálkozásokon;
- egy ember, aki összehozza a csoportot illetve a csoporttalálkozókat;
- egy fémkazetta kulccsal, amiben a csoport a pénzt tartja;
- A csoportülések dokumentációjához szükséges iratok:
  - a csoport alapszabályait tartalmazó papír;
  - a csoport részjegyeit tartalmazó papír;
  - a kiadott hiteleket tartalmazó papír;
  - a csoport pénzügyeit (kiadásait-bevételét) tartalmazó papír.

Hogyan működik?

Maga a CAF csoport gyakorlatilag „részvénytársaságként” működik. A tagok a belépéskor és azt követően folyamatosan jegyzett részjegyeket vesznek, s így tulajdonossá válnak a csoportban. Csak úgy válhat valaki csoporttaggá (vehet fel pénzt a csoporttól, vehet részt a közös döntésekben), ha részjegye van a csoportban. A részjegyek konkrét értékét a csoport határozza meg. A részjegyek értékét be kell fizetni a közös kasszába. Ez a közös pénz jelenti azt a keretet, amely hitelként kihelyezhető a tagok igénye és döntése szerint. A felvehető pénz attól függ, hogy az adott tagnak mennyi részjegye van, mekkora pénzzel szállt be a közös kasszába. A csoport rendelkezik arról, hogy a felvehető pénznek mi lehet az aránya a hitelfeltevő által jegyzett részjegy értékéhez képest, azaz a maximális felvehető hitel mértékét befolyásolja, hogy ki mennyit tett hozzá a közös pénzhez.

Például a csoport dönt arról, hogy egy részjegy értéke 1.000 forint, és a közös kasszából egy a négyhez lehet felvenni pénzt. Az egyik tag jegyzett 1 részvényt, s így betett 1000 forintot a közös kasszába, ő 4000 (1000*4) forintot vehet fel a közös pénzből. A másik tag vett 5 részvényt s így betett 5.000 forintot a kasszába, ő felvehet 20.000 (5.000*4) forintot. A harmadik tag vett 10 részvényt, s betett 10.000 forintot a kasszába ő felvehet 40.000 (10.000*4) forintot.

Fontos: Részjegyeket folyamatosan lehet venni, minden találkozón, de nem kötelező, így nem kell, rögtön sok pénzt betenni a közösbe lehet szép apránként

A felvett pénz nem ajándék a csoporttagnak a csoporttól, hanem hitel, amit vissza kell fizetni a csoportkasszába. A hitelhez tartozó kamatot a csoport saját maga állapítja meg és rögzíti az alapszabályában (jellemzően *havi* 1%-ék szokott lenni). A kamatot, minden hónapban a törlesztő részlettel együtt fizeti az, aki felvett pénzt a közös kasszából. Azt, hogy hány hónap alatt kell visszafizetnie a csoport és a csoporttag közösen határozzák meg.

Például egy csoporttagnak összegyűlt 5 részvénye (azaz vagy egyszerre, vagy szép apránként a közös kasszába 5.000 forintot tett be). Úgy dönt az egyik találkozón, hogy az általa felvehető maximális pénzt, felveszi a közös kasszából, mert szüksége van rá, azaz felvesz 20.000 Ft-ot. Azt mondja, hogy 5 hónap alatt vissza fogja fizetni. A csoport pedig 1%-os kamatban egyezett meg. Akkor ő minden hónapban visszafizet 4000 Ft-ot (20.000/5) + 200 Ft (20.000 * 0,01) kamatot, azaz összesen 4.200 Ft-ot tesz vissza a kasszába 5 hónapig. Így a végén 21.000 forintot tesz vissza.

Fontos: Nem szükséges a maximális pénzt felvenni, az csak egy lehetőség. A visszafizetést lehet gyorsítani, is mondjuk két hónapra veszi fel a hitelt, vagy egy hónapra (s akkor csak azokra a hónapokra fizeti a kamatot). Ami viszont a legfontosabb, hogy minden pénz, a hitel és a kamat is, visszakerül a közös kasszába. Nem egy banké lesz, hanem a csoporté, s így a csoportba tartozó tagoké. Akik felvesznek hitelt, így saját maguknak is visszafizetik az összeget, ők ugyanúgy részesednek, nyernek az összegből, mint mindenki más a csoportban. A csoport ugyanis egy év elteltével visszaosztja a beérkező összegeket és a kamatot a tagjainak a kasszából, olyan arányban amennyi részjegye az adott tagnak van. Így mindenkihez visszakerül az az összeg, amit beletett az egy év alatt a kasszába + a kamatok rá eső része.

Hogyan kell egy CAF csoportot létrehozni?

1. Az első alkalommal összegyűlik a 10-12 fő és megbeszélik, hogy hogyan fog a csoportjuk működni. Nincsen két ugyanolyan csoport, minden csoport szabadon dönt arról, hogy milyen működési szabályok felelnek meg neki. Ezeket később is lehet módosítani. A csoporttalálkozókhoz egy mindenki számára megfelelő helyszín kell, akár egy nyilvános tér is lehet, vagy valamelyik résztvevő ház, lakása. Fontos, hogy a helyszínnel kapcsolatban senkinek ne legyen fenntartása. Az alakulást és a működés kezdetét az Autonómia Alapítvány munkatársaival segíti.
2. A csoporttagok nevet adnak a csoportjuknak.
3. Az első találkozón eldönti a csoport, hogy milyen módon fogja a döntéseit hozni:
  - a. Ha az alapszabályt kell módosítani, akkor hány embernek kell igennel szavaznia hozzá (pl.: mindenkinek, aki a csoportba tartozik, a csoporttagok 2/3-ának, vagy például a csoport felének)
  - b. Ha hiteleket kell kiadni, hogyan fognak szavazni (pl.: mindenkinek, aki a csoportba tartozik, a csoporttagok 2/3-ának, vagy például a csoport felének, vagy részjegy arányosan)
4. Lefektetik a csoport működési szabályzatát, azaz szépen sorjában végigmennék a csoport alapszabályának kérdésein
  - a. *Mennyi 1 részjegy értéke:* 500 Ft-ért, 1,000 Ft-ért, 2,000 Ft-ért, stb. lehet-e a csoportban részjegyet venni.
  - b. *Egy fő által birtokolható maximális részjegy értéke:* ez akkor fontos, ha valamilyen döntést részjegyek arányához köti a csoport, ugyanis így biztosítja, hogy senki se vehessen túl sok részvényt, senkinek se lehessen túl nagy szava döntéskor a csoportban.
  - c. *Mennyi (hány hónap) a maximális futamidő, amire kiad a csoport pénzt.*
  - d. *Mekkora a havi kamat, amit visszafizetéskor meg kell fizetni?* 1%, 2%, 4%, stb...
  - e. *Mekkora a maximum részjegy / hitel arány:* 1 a 4-hez, 1 az 5-höz, 1 a 7-hez, 1 a 10-hez, stb...
  - f. *Minimum hány kezés kell a felvételhez (a kezés alkalmazása nem kötelező):* a csoport dönthet úgy, hogy minden kiadott hitelhez kezéseket kell hoznia a pénz felvevőnek a csoportból, ilyenkor ők felelnek azért, ha a csoporttag nem fizet
  - g. *Mekkora a büntetőkamat?* Ez akkor fontos, ha valaki nem tudja megfizetni az adott hónapban a felvett hiteltörlesztő részét a csoportnak, ilyenkor ezt az összeget fizeti be. A példánál maradva a csoporttagnak 4,200 forintot kéne fizetni 5 hónapig, de nem tudja az egyik hónapban, mert közbejött valami, ekkor ezt az összeget fizeti be, helyette a csoportnak, s kitolódik 1 hónappal a visszafizetés. Mondjuk ez 2%-ék. Így ez estben nem 4200 forintot, hanem 400 Ft-ot tesz be a közös kasszába a csoporttag. A hitel törlesztését a következő hónaptól újakezdi.
  - h. *Milyen gyakran találkozik a csoport (minimum havonta 1X találkoznia kell a csoportnak)*
  - i. *Ha a gyűléseknek fix időpontja van, melyik nap lesz ez?* Pl. minden hónap első péntekje
  - j. *Távollét és késés esetében fizetendő összeg:* Fontos, hogy egy CAF csoportban, nincsen sem késés, sem hiányzás. Ha a csoporttag késik, vagy hiányzik, fizet a csoportnak. Hogy mennyit, azt a csoport dönti el (pl. késés: 100 Ft, hiányzás 200 Ft). Ezek az összegek szintén bekerülnek a közös kasszába, s a csoport ezt is szétosztja a CAF csoport végén, illetve evvel is növeli a csoport tőkét.
5. Megbeszélik, hogy melyik csoporttag vállalja a következő tisztségeket a csoportban,
  - a. *Ki lesz a csoport elnöke:* Ő képviseli a csoportot, illetve ha egy döntési helyzetben patthelyzet áll elő, ő dönt
  - b. *Ki lesz a csoport könyvelője:* Ő lesz az írnok, ő kezeli a csoport papírjait, jegyzi le az első ülésen az alapszabályt, vezeti a részjegy nyilvántartó papírt, vezeti a hitelnyilvántartó papírt illetve minden találkozón kitölti a csoport kiadás-bevétel papírját.

- c. *Ki lesz a csoport kasszája:* Nála lesz a fémdoboz, nála lesz a csoport teljes pénze, minden találkozóra magával kell hoznia a közös kasszát.
- d. *Ki lesz a csoport kulcsosa:* Nála lesz a fémdobozt nyitó kulcs, minden találkozóra, magával kell hoznia a kulcsot.

Fontos: Mindegyik tisztséget valakinek vállalnia kell a csoportból, de a tisztségek átruházhatóak. Egy csoporttag sem tölthet be 1-nél több tisztséget a csoportban, így két külön csoporttagnak kell lennie például annak, akinél kassza, és akinél a kassza kulcsa van.

6. Minden csoporttag részjegyeket vesz, s beteszi az összeget a közös kasszába.
7. Elkezdődik a hitelfelvétel, további részjegy vétel, elkezd működni a csoport.

Gyakori kérdések

1. Mi történik akkor, ha valaki 1X fizet?

Van olyan, hogy az embernek összejönnek a dolgok, s nem tudja megfizetni a törlesztő részletet a csoportnak. A csoporttag, ilyenkor fizeti a büntetőkamatot, és a következő hónapban befizeti az elmaradást, s így 1 hónappal tovább fizeti (kitolódik 1 hónappal) a törlesztő részleteit.

2. Mi történik akkor, ha valaki egyáltalán nem fizet?

Ilyenkor a csoporttag, nem csak a csoporttal, hanem saját magával is kibabrál.

3. Mi történik akkor, ha nincsen elég pénz a kasszában s valaki pénzt szeretne felvenni?

Ilyenkor három dolog lehetséges:

- a) Vagy akkora összeget vesz fel amekkora visszafizetések az adott találkozón történtek,
- b) vagy vár addig, amíg beérkezik akkora összeg a közösbe, ami neki szükséges,
- c) vagy megkéri a tagokat, hogy vegyenek az adott alkalommal új részvényeket, azaz tegyenek be akkora összeget a kasszába, amekkorára neki szüksége van, így megoldódik a dolog és fel tud venni pénzt.

4. Meddig tart egy csoporttalálkozó?

A legelső alkalom, amíg a csoport közösen meghozza a szabályait egy kicsit hosszabb alkalom, körülbelül háromnegyed óra. A későbbi alkalmak körülbelül 20 percet vesznek igénybe.

5. Ki lehet-e szállni a csoportból, ha úgy adódik?

Természetesen. A csoporttagság nem kötelező, elsődlegesen ezt is szolgálja a dokumentáció, hogy mindig mindenki tudja, hogy kinek mennyivel tartozik, mennyi pénze van a közösben, s ha úgy dönt, ki tudjon szállni a csoportból, s el tudja vinni azt a pénzt, amit ő beletett a közös kasszába, azaz a betett részjegyeinek az összegét.

6. Bővíthet-e a csoport? Ha valaki be akar szállni beszállhat-e?

Természetesen. De ehhez a csoport egyöntetű döntése kell, hisz mindenkinek bíznia kell az új tagban.

7. Lehet-e folytatni a csoportot 1 év leforgása után is?

Természetesen. Az egy év leforgása arra jó, hogy a kasszában összegyűlt pénzt vissza tudja osztani a csoport. Ha a csoport úgy dönt, hogy folytatni szeretné a működését minden további nélkül megteheti. Ha megszűnik a csoport, akkor mindenki nagyon örül, hisz ez azt jelenti, hogy nincsen szüksége a tagoknak kis összegű pénzekre, megoldódtak a pénzügyi krízishelyzetek.